

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Communi Martyrum. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

rat Christus gaudium plenum. Durand. indicat mutationem hanc officij *lib. 7. c. 45.* Pius V. diuisit Hymnum in duas partes, ita ut altera in Laudibus cāteri queat cum varietate, ordinauit melius Respōforia, restituit primo, quod reiectum fuerat, citatum à Durando *supra.* De vna cum Antiphona tribus Psalmis, vide *Sect. 5. cap. 7. num. 5. pag. 45.*

De Communi Martyrum.
Cap. II.

1 **M**artyrum Festa antiquissima sūt, Clem. teste *lib. 8. Apostol. Constitut. c. 39.* & vidisti in Sectione precedenti.

2 Alij sunt Martyres Pontifices, alij non Pontifices, & vtrisque datur officij commune, excepta Oratione, & Lectionibus primi Nocturni, *A Mileto;* quæ leguntur tantum in Festo Martyris Pontificis, cui congruit ea narratio, de Paulo recedēte ab ouibus, itaque in festo Mart. non Pontificis leguntur alia, quæ habentur in Communi plurimorum Martyrum, *de Epist. ad Rom.*

3 Lectiones 2. & 3. Nocturni plures sunt in Commun. positæ, tum ad varietatem, præsertim infra Octauas; tum ad proprietatem; quia in Missali diuersa Festa diuersa habent Euangelia.

4 Dices: quid agendum, quando in Missa legitur Euangelium cuius Homilia nulla habetur in Communi? quomodo concordabitur eo casu officium cum Missa: Respond. legenda erit Homilia, quæ fortè in Proprio Sanctorum habetur: ut Homilia super Euangelium: *Nihil opertum, &c.* quæ habetur in Festo S. Polycarpi, quod si non habeatur in Breuiario, veluti super Euangelium. *Nolite arbitrari, vel: Qui vos audit, me audit, &c.* similia; recurre ad Octauarium Romanum, in quo habentur Homiliæ de quocumque Euangelio; quod habetur in Missali si Octauario careas, lege in officio Homiliam Euangelij, quam habes in Communi, & in Missa deinde idem Euangelium leges, iuxta Rubricam, quæ

in Missali habetur post primam Missam de Communi vnus Martyris Pontificis, in qua conceditur vsus Euangeliorum, quæ in eodem Communi assignata sunt, ita ut liberum sit legere in Missa quocumque Euangelium, de eodem tamen Communi sumpsum.

5 Responsorium proprium post 9. Lectionem positum pro festo quinque Sanctorum Martyrum Pontificum: *Domine præuenisti;* non est, ut putant aliqui, ad excellentiam; sed ad vitandum mendacium in eo Responso futurum, si in eorum Festis recitaretur: *Hic est vere martyr, qui sanguinem sudat;* cum ij perierint quidem, sed non effuso sanguine, ut ex eorumdem historijs patet, Marcelli, Ioannis, Siluerij, Pontiani, & Martyni. Consule Lectiones eorum in proprijs Festis. Adde ijs, ob eandem causam, festa 9. Lectionum S. Felicis in Pincis, & S. Melchiadis Papæ ubi celebrantur. Hac eadem de causa voluissent aliqui in prædictis festis mutari Versum in Hymno Vesp. *Fundensque pro te sanguinem;* sed poetis idem est, ac fundens vitam, quæ est in sanguine.

6 Torum officij de Communi vnus Martyris, quo nunc vtimur, habetur in Breu. M. S. & 1550. Durandus indicat eadem Responsoria *lib. 7. c. 45.* Pius V. reformauit Lectiones tantum.

7 Commune plurimorum Martyrum idem est, quod in antiquis Breuiar. M. S. & 1550. Pius V. decreuit primas Lectiones de Scriptura, mutauit alias in aptiores.

8 De fine Hymni, qui dicitur post Inuitatorium (etenim proprius finis est) diximus, numquam eum mutari, *Sectione 5. cap. 6. n. 13. pag. 34.*

9 Responsorium post 9. Lectionem pro fratribus Martyribus. *Hæc est vera fraternitas;* non dicitur vquam, nisi verè ij sunt fratres secundum carnem, quod si cum fratribus carnalibus celebrantur alij non fratres in eodem festo, non dicitur, quod nota in festo Sanctorum Placidi, & sociorum: quamuis enim in ijs duo fratres, & soror simul obierint alio-

aliorum non fratrum causa illud omittitur neque dicas, in Breuiario non adnotatum fuisse dictum Responsorium in Festo Sanctorum Placidi, & sociorum; quia vnicam Lectionem habent, quasi illud positum fuisset, si duas, vt in Festo Sanctorum Gerualdij & Protasij; Primi & Feliciani; nam in Festis SS. Faustini, & Iouitæ, Marci & Marcelliani, quæ vnicam Lectionem habent, ante eandem notatum est idem Responsorium: *Hæc est vera fraternitas*: in editione Breuiarij Vaticana 1608. præcedentibus editionibus emendatiore.

Obiecerunt aliqui, quod in Missa Sanctorum Nerei, & Achillei, Domitillæ, atq. Pancratij dicitur post Epistolâ: *Hæc est vera fraternitas*: & tamen certum est, eos omnes non esse fratres secundum carnem. At non valet illatio à Missali ad Breuiarium: & præterea Missa illa erat antiquitus de duobus fratribus Nereo, & Achilleo; Pancratius habebat Missam propriam. Domitilla addita est à Clemente VIII. qui recognouit corrigenda, non mutauit congruentia, & quæ rationi potiori consona forent. Potissimum verò fit eo die. Festum de Sanctis fratribus vt ex Euangelio, & eiusdem Homilia constat.

Dices adhuc: Symphorosa mater est, & cum filijs habet hoc idem Responsorium. At Festum hoc in rigore est tantummodo filiorum, & fratrum, qui die 18. Iulij obierunt, mater autem pridie, vt patet apertè in Lectione tertia illius Festi.

10 Inter vtrumque Commune vnus, & plurium Martyrum rectè collocatum est aliud Commune Martyrum tempore Paschali, vt esset Commune vtrisque; ratio verò, cur Martyribus officium Paschale tribuatur, à S. Ambrosio affertur, in *Sermone qui in eodem officio legitur*: *Dignum est, & congruum, &c.*

11 Pius V. nihil mutauit, nisi primas Lectiones, & secundas Sancti Ambrosij, & S. Cypriani; addiditque Homiliam ad aliud Euangelium Paschale: *Ego sum vitis, vos palmites*; pro varietate Euange-

liorum in Missa legendorum, vt officium deinde concordet cum Missa.

12 Hymnus: *Rex gloriose Martyrum*, dicitur etiam in Vesperis, omisso illo: *Sanctorum meritis incluta gaudia*: (qui alioquin non discordaret à gaudijs Paschalibus) tum, vt cantari possit cantu Hymnorû Paschalium, tum, vt possit mutari finis Hymni more Paschali, quod est peculiare in officio Martyrum, non autem Confessorum in quo dicitur: *Iste confessor metri diuersi ob rationem à S. Ambrosio allatam supra num. 10.*

13 De Antiphona vna, & tribus Psalmis in vnoquoque Nocturno diximus *Sect. 5. c. 7. n. 5. pag. 59.*

14 Quæ defunt in Communi Paschali, sumi debent ex Communi extra tempus Paschale, ait Rubrica, sed intellige, quoad Lectiones tantum primi Nocturni. nam in secundo non benè conueniunt aliæ, quæ leguntur extra tempus Paschale, nisi infra Octauam ad varietatem, vt dicitur in octauario Romano. *infra Octauam Martyrum temporis Paschalis post quartam diem.*

De Communi Confessorum. Cap. III.

1 Commune Confessorum Pontificum est idem, quod in Breu. M. S. & 1550. paucis exceptis, nam Pius V. legi iussit de Scriptura in 1. Nocturno. addiditque alias ad calcè pro Octaua, vel ad varietatem in Festis è quibus primæ illæ: *Laudemus viros gloriosus*; deseruire possunt in officio plurium Confessorum simul, si alicubi occurrant.

2 Pro summis Pontificibus Confessoribus vnica est differentia ab alijs, in Antiphona ad *Magnificat* in secundis Vesperis, qua vtimur in Cathedra Sancti Petri, in qua sederunt successores eiusdem. *Dum esset summus Pontifex, &c.*

3 Pro Doctoribus extat Antiphona propria in vtrisque Vesperis, *Ad Magnificat*: *O Doctor optimè*; quæ habetur in Breuiar. M. S. & 1550. Pius V. addidit Lect. 1. Noct. & 2. mutauit Lectiones 3.